

ANOPLOPHORA GLABRIPENNIS

Motschulsky, 1853

Kózka azjatycka

Fot. M. Maspéro, eppo.int

Anoplophora glabripennis (ANOLCN) - <https://gd.eppo.int>

Ryzyko fitosanitarne: **średnia**

Niepewność oceny ryzyka: **średnia**

Wymagania fitosanitarne: **podlega obowiązkowi zwalczania w krajach Unii Europejskiej**

Charakterystyka

Chrzęszcz należący do rodziny kózkowatych (Cerambycidae).

Ciało o długości 19–36 mm (samice większe), barwy czarnej, z wyraźnymi nieregularnymi białymi lub żółtymi plamkami.

Na głowie znajdują się długie, 11-członowe, czarne z jasnoniebieskimi lub białymi pierścieniami czułki, które u samców są dłuższe.

Poczwarka białokremowa o długości 27–38 mm i szerokości 11 mm. **Larwa** zazwyczaj kremowa, beznoga, z brązową głową. Młode larwy mierzą 7–20 mm, a dojrzałe 30–60 mm.

Jaja o długości 5–7 mm, wydłużone, zwężające się w kierunku końców. Cykl rozwojowy trwa zazwyczaj 1 rok, maksymalnie 3 lata, w zależności od warunków klimatycznych i dostępu do odpowiedniego pokarmu. Szczyt aktywności dorosłych osobników przypada od maja do lipca.

Rośliny żywicielskie

Gatunek wysoce polifagiczny. Rozwija się głównie na drzewach i krzewach liściastych. W Europie wykrywany jest głównie na klonach (*Acer*): klonie zwyczajnym (*A. platanoides*) i klonie jaworze (*A. pseudoplatanus*). Może zasiedlać również brzozy (*Betula* spp.), topole (*Populus* spp.), wierzby (*Salix* spp.) oraz wiąz (Ulmus spp.).

Fot. Franck Héraud, eppo.int

Anoplophora glabripennis (ANOLCN) - <https://gd.eppo.int>

Poczwarka *A. glabripennis*

Fot. Franck Héraud, eppo.int

Anoplophora glabripennis (ANOLCN) - <https://gd.eppo.int>

Larwa *A. glabripennis*

Fot. Franck Héraud, eppo.int

Anoplophora glabripennis (ANOLCN) - <https://gd.eppo.int>

Jajo *A. glabripennis*

W przypadku zaobserwowania lub podejrzenia obecności szkodnika należy o tym fakcie niezwłocznie poinformować najbliższą jednostkę Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.
<http://piorin.gov.pl/>

ANOPLOPHORA GLABRIPENNIS

Motschulsky, 1853

Kózka azjatycka

Fot. Franck Héraud, eppo.int

Samica *A. glabripennis* składająca jaja

Fot. Franck Héraud, eppo.int

Otworki wyjściowe chrząszczy w pniu drzewa

Fot. M. Miasero, eppo.int

Trociny wysypujące się z żerowiska larwy

Objawy występowania

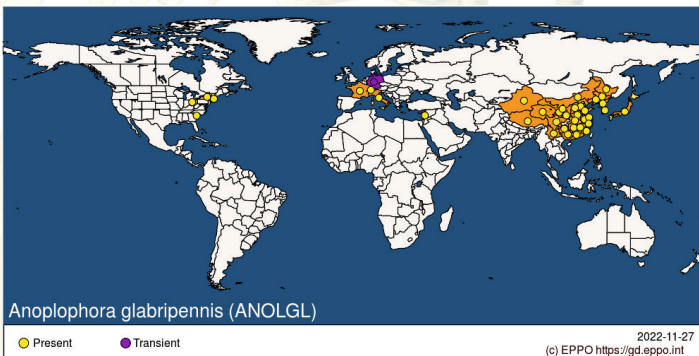
Samice wygryzają w korze 3–4 mm zagłębienia, do których składają po jednym jajku. Z nich wylęgają się larwy, które początkowo żerują pod korą gałęzi i pni, a następnie wgryzają się głębiej w warstwę drewna, drążąc rozległe korytarze. Z otworów wygryzionych przez larwy oraz samice wycieka sok. Larwy, żerując, wytwarzają duże ilości trocin i odchodów, które wypychają z chodników przez uszkodzoną korę. Z czasem trociny te gromadzą się u podstawy pni zasiedlonych drzew i krzewów. Dorosłe osobniki wyłaniają się z okrągłych otworów wylotowych o średnicy około 10–15 mm i żywią się liśćmi, młodymi pędami oraz korą młodych drzew. Większość osobników zimuje jako larwy. Szkodnik powoduje więdnienie liści, przebarwienia kory, zasychanie gałęzi oraz deformację kory. Przy licznych pojawie może prowadzić do zamierania drzew i krzewów. Objawy na koronach drzew pojawiają się po co najmniej 3–4 latach od zasiedlenia przez larwy kózki azjatyckiej.

Sposób rozprzestrzeniania

Owad rozprzestrzenia się powoli, średnio 300 m rocznie. W trakcie międzynarodowego obrotu towarami owad może być przenoszony w zasiedlonym przez szkodnika materiale szkółkarskim oraz z drewnem, produktami drzewnymi, a także w drewnianym materiale opakowaniowym.

Zasięg występowania

Gatunek pochodzi ze wschodniej Azji. Występuje w Chinach, Japonii, Republice Korei, Libanie, Ameryce Północnej (USA), Francji, Włoszech oraz Szwajcarii.

Analizy Zagrożenia Agrofagiem (PRA) w Polsce
<https://www.plantquarantine.pl/pl/pr/1683.html>

e-mail: kwarantanna@iorpib.poznan.pl

Finansowane w ramach dotacji celowej z budżetu państwa na rok 2022, na realizację zadania pn. „Monitorowanie i analiza nowych zagrożeń fitosanitarnych ze strony organizmów szkodliwych dla roślin”.